

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár
1946 április 29

Szerkesztőbizottság: BENEDEK MARCELL, KACSÓ SÁNDOR, KÓS KÁROLY
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR

Hétfő
III. évfolyam, 95. szám

Számadás és számonkérés

A Magyar Népi Szövetség országos végrehajtóbizottságának határozatát közöltük lapunk tegnapi számában, mely szerint az évi országos nagygyűlést május 31-re Székelyudvarhelyre hívták össze.

Nagyjelentőségű esemény küszöbére érkezünk tehát. A romániai magyarság egyetemes népi demokratikus politikai szervezete egy évre az elindulás után a székely anyavárosban veszi számba egyévi munkáját, hallgatja meg vezetőinek beszámolóját, választja meg az új vezetőséget. Számonkérés és számadás lesz tehát Székelyudvarhelyen. Az erdélyi magyarság demokratikus tömegei kérnek számon és magaválasztotta vezetői adnak számon az egy évvel ezelőtti reájuk bízott feladatok teljesítéséről.

A számonkérés és a számadás mindig komoly, lényegbevágó, fontos esemény mind egyéni, mind közösségi életünkben. Könnyűtelen őszinteséggel és tárgyilagossággal kell múltunkba tekinteni és ugyanúgy kell dönteni jövőnkre vonatkozóan is. Ez semmiképpen sem könnyű feladat, különösen akkor nem, ha az a múlt, amelyre visszanezünk, annyira ágas-bogas és olyan súlyos, de termékeny küzdelmekkel terhes, mint a Magyar Népi Szövetség elmúlt éve volt.

Tudjuk, hogy akadnak majd olyanok a társadalmunk bizonyos egészen vékony rétegeiből, akik könnyedén megfelelnék a felteendő kérdésekre. Kézi-egyéni, vagy csoportos rágalommal intézik el a Magyar Népi Szövetség egyéves munkáját. Ezekhez az emberekhez azonban a múltban oly sokszor becsapott és megkínzott, de ma már a béke és demokrácia útján határozott lépésekkel haladó népünknek vajmi kevés köze van.

A mai súlyos felelősséggel terhes idők az erdélyi magyarságtól elsősorban tisztán, látás és józan tárgyilagosságot követelnek. Akiből ez hiányzik, hiányzik abból a népi iránti felelősség is.

Tudjuk, hogy a Magyar Népi Szövetség vezetősége nyílt tekintettel és teljes őszinteséggel készül az udvarhelyi számadásra. Becsülettel és komoly ejzántsággal vállalja a feladatokat egy évvel ezelőtti és felelőssége teljes tudatában vívta meg a harcát. Mint minden küzdelemben, a Magyar Népi Szövetség egyéves útjában is dombok és völgyek váltakoznak. Az egész erdélyi magyarság szempontjából rendkívül nagyfontosságú feladatok és kérdések oldódtak meg vagy vannak a megoldás állapotában. Népi államunk megvédése a fasiszta-sovinizista bandáktól, egész iskolahálózatunk, új népi szellemi áthatott kulturális intézmények megteremtése, számos közigazgatási vezetőhely biztosítása a magyarság számára, a föld-reform és az állampolgárság, kérdése körül fejmerült legfőbb sérelmek elsimítása, közkegyelmi rendelet, stb. mind olyan eredmények, amelyeket minden gondolkodó magyar embernek megfellejtő módon kell értékelnie. Különösen akkor, ha számbavesszük, hogy milyen körülmények és adottságok, a sovinizmus és a fasiszta maradványok milyen gáncsvetéssel közepette sikerült ezeket az eredményeket elérni a haladó román demokrácia oldalán.

Emellett a Magyar Népi Szövetségnek eljárási harcra kellett vívnia a fejét mind gyakrabban fellépő, minden tiszta demokrata szándékot bemocskolni, letörni igyekező belső reakcióval. Ez a belső reakció sokszor olyan elvetemültséggel jelentkezett, hogy zsenge belső magyar demokráciánkat sikerült volna már kezdetben elvetélniük, ha annak élen nem a fasiszmus elleni küzdelemben és a demokratikus jogokért hosszú évek óta folytatott harcban megderzített vezetők álltak volna.

A Magyar Népi Szövetség vezetősége nyugodt lélekkel tekinthet a számonkérés elé. De Székelyudvarhelyen nemcsak a vezetők adnak majd számon egyéves munkájukról. Az elhangzott beszámolók ennek az egy évnek a küzdelmeiről majd arra is fényt derítenek, hogy mit tett maga az erdélyi

Trieszt ügyével kezdik az olasz békeszerződés tárgyalásait Bulgária igényt emelt Nyugat-Tráciára

PÁRIS. — (Rádió). A külügyminiszterek pénteki ülésén Bevin elnökölt. Az ülés délután 4 óráig tartott és azon a tárgyalás napirendjét beszélték meg. *Bidault* francia külügyminiszter azt kérte, hogy Németország kérdését iktassák be a tárgysorozatba, *Byrnes* pedig Ausztria ügyének napirendre való tűzését kérte. Molotov nem tett ellenvetést az első indítványra, de gondolkodási időt kért az osztrák kérdésben.

Az ülésről kiadott közlemény utal arra, hogy némi előrehaladás történt azokban az Olaszországra vonatkozó kérdésekben, amelyek a külügyminiszterek helyetteseinek munkálatait hónapok óta késleltették. Megegyezés jött létre az olasz békeszerződés alkalmazását illetően és elhatározták, hogy szakértő bizottságot küldenek ki annak megállapítására, hogy milyen anya-

gok állnak Olaszország rendelkezésére a jóvátételi célokra. Az elv az lesz, hogy ne kényszerítsék Olaszországot további külföldi segítség igénybevételére.

PÁRIS. — (Rádó). A külügyminiszterek helyettesei a következő sorrendet állapították meg az Olaszországgal kötendő békeszerződéssel kapcsolatos kérdésekben: *Trieszt* hovatartozásának kérdése, a *Dodekanesz* szigetek sorsa, a francia-olasz határ, a volt olasz gyarmatok, az olasz flotta számaránya, a feleslegesnek minősített hajók elosztása és a jóvátétel kérdése.

Legújabb jelentés szerint a külügyminiszterek szombati délutáni gyűlésén Molotov elnökölt. Napirenden az olasz-jugoszláv határkérdés szerepelt. Lapzártáig az ülésről kiadott hivatalos jelentés még nem érkezett meg.

Szombaton délelőtti jugoszlávai küldöttség érkezett Párisba, hogy ismertesse a belgrádi kormány álláspontját a balkáni és elsősorban a trieszti kérdésben.

A szovjet küldöttség előlőtt a korábbi álláspontjától, hogy 300 millió dollár értékű jóvátételt követeljen Olaszországtól.

PÁRIS. — (Rádó). A bolgár kormány jegyzékét intézett a külügyminiszterek értekezletéhez a görögországi Nyugat-Tráciára emelt igényeinek alátámasztására.

SZÓFLA. — (Rádó). Kojiseff külügyminiszter kijelentette, hogy Nyugat-Trácia az 1912-1919. években Bulgáriához tartozott és nem lehet tőle törvényes alapon ezt a területet elvenni.

Kojiseff gazdasági, pénzügyi érveléssel és Bulgáriának a Hitler elleni háborúban való közreműködésével támasztotta alá Bulgária igényét.

Kétmilliárd aranydollár értékű magyar vagyon Nyugaton

BUDAPEST. — A Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt összvezetőségi ülést tartottak, melyen Rákosi Máttyás és Szakasits Árpád államminiszterek tartottak beszámolót a Nemzeti Sportcsarnokban. A gyűlés hallgatói előtt először Szakasits Árpád beszélt és ismertette a Moszkvában járt magyar miniszterek útjának eredményét és méltatta az ott elért eredmények jelentőségét.

Szakasits Árpád államminiszter a továbbiakban kihangsúlyozta, hogy a magyar nép belső demokráciájának erősödése az, amely a fiatal magyar köztársaságot a szabad népek sorába emeli. Kitért a Szovjetunió és Magyarország között kialakult meleg baráti viszonyra, s ennek a barátságának a megerősödéséről nagyjelentőségűnek nyilvánította a demokratikus magyar köztársaság további fejlődésére vonatkozóan.

Utána Rákosi Máttyás államminiszter, a

Magyar Kommunista Párt főtitkára tartott beszédet. Kijelentette, hogy a két munkáspárt között régebben fennállt kisebb véleménykülönbség arra vonatkozólag, hogy helyes-e az az út, amelyet a szocializmus felépítésében a Szovjetunió választott.

— Most ez a kérdés mindannyiunk számára el van intézve — jelentette ki. — Szóval vezértáborunk a fasiszmus leverése után nyugodtan állíthatja, hogy a szovjetrendszer erősebb, mint bármely más politikai rendszer a világon.

Rákosi Máttyás a továbbiakban a szocializmus demokratikus fejlődésével foglalkozott, így többek között méltatta azt a tényt, hogy Romániában a két munkáspárt közös listával indul a választásra és annak bizonyítékaként, hogy a munkásegység teljes, a Szociáldemokrata Párt kizárta tagjai sorából azokat, akik a munkásegység és közös lista ellen foglaltak állást.

Az államminiszter az ország pénzügyi helyzetének megjavításával kapcsolatban kihangsúlyozta a következőket:

— Nincs Európának egyetlen olyan állama sem, amelyet a német fasiszták és nyilas bűntudatok annyira kiraboltak volna, mint éppen hazánkat. Eddig több mint 2 milliárd aranydollár értékű elrabolt javat tudunk összeírni. Itt azonban meg kell említenünk azt, hogy bár a magyar kormány háromnegyed évvel ezelőtti biztató ígéreteket kapott az Egyesült Államoktól és Angliától, hogy a német fasiszták és nyilas bűntudatok által elrabolt és nyugatra hurcolt javakat visszaadják, mindez a mai napig nem történt meg. De itt kell kijelentem azt is, hogy egyedül a Szovjetunió volt az, amely az így elrabolt javakat visszaszolgáltatta nekünk. Már pedig szinte lehetetlenség a szállítás és a gazdasági romlás megállítására, ha nem kapjuk vissza a Nemzeti Bank aranyát. 570 hajónk Ausztriában van, ezenkívül nyugatra került és megvan 1700 lokomotív, 40.000 vasúti kocsi, 17.000 tehergépkocsi.

John Mack érdekes sajtónyilatkozata

a történelmi pártok és az Antonescu-rendszer pénzügyi kapcsolatairól

BUKAREST. — Megirtuk, hogy John Mack angol munkáspárti képviselő tiszteletére a bukaresti Egyetem-téren az ODA pártjai népgyűlést rendeztek.

A népgyűlés után John Mack fogadta a sajtó képviselőit és a kérdésekre válaszolva elmondta, hogy az angol munkáspárt több új javaslatot fog hozni az angol külpolitika vonalvezetésére vonatkozóan.

A reakcióról szólva elmondta, hogy

az ő véleménye szerint is azok közül egyeteket szovjetellenes érzelmek vezetnek, igazi érzelmeiket azonban úgy rejtgetik, hogy nagy demokratáknak adják ki magukat. Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy tud-e valamit arról a pénzügyi és politikai segítségről, amelyet a vassárdának és az Antonescu kormányának az ellenzék mostani vezetői adtak, John Mack szösz szerint a következőket válaszolta:

— Nem tudom, milyen mértékű volt az

a pénzügyi segítség, amelyet Antonescunak és a fasiszta bandának ez ország akkori vezetői adtak. Kétségtelen azonban, hogy közöttük a legszorosabb összeköttetés állott fenn, mind eszméleten, mind pedig az Antonescunak adott pénzügyi támogatásban. Ezek az elemek rendkívül veszélyesek lennének, ha megengednék, hogy felszínre kerülhessenek és csak a román nép ébersége tudná őket visszatartani.

magyarság ez idő alatt. Vajon egyes rétegeink hogy vizsgálták a demokráciából, békeszerződésből, a népi tömegek iránti felelősségtudatból és harci készségből. Vajon ott álltak-e mindenkor a nagy ügyek mellett olyanok, akiket volna? Vajon megértették-e mindent azért, hogy ennek a történelmi folyamattal annyiszor sújtott és szétzúrtára állított népek minden egészséges tagját egy táborba toborozzák? Udvarhely majd ezekre a kérdésekre is feleletet ad. Felelete pedig tanulságul kell hogy szolgáljon mindannyiunk számára.

Az udvarhelyi tájékozón fény derül majd arra, mivel szolgálhatjuk leginkább népünket. Úros harcra-bundázással és az álmodozó létjenségből kipurugott, ostoba autogásosoknál-e, vagy pedig a demokratikus küzdelem vállalásával? Vagyis fény derül majd arra, hogy voltaképpen kik is az igaz, népiélet szerető magyarok Erdélyben?

Nem akarunk előrevágni a dolgoknak, az életet és jóllétet nem mindezt, hanem a demokratikus jövőben lévő erdélyi magyar

közvéleményt illeti. Amelyik azonban mint ennek az egyéves küzdelemnek krónikásait megállapíthatunk — ebben, tudjuk, hogy igazat ad nekünk népünk is —, hogy az erdélyi magyarság boldoguláshoz egyetlen ut vezet: az együttműködő népeknek közös, színtelen demokratikus útja. Az erdélyi magyarság vezetői sem lehetnek mások, csak azok, akik félremagyarázatokhoz tetelődően adnak bizonyosságot rendjüketellen demokrácia műveléséről.

DAVID GYULA

HIREK

VILÁGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi napilapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távfeszítők 53.

Hozzatok máskor is!

KOLOZSVAR. — A Demokrata Nők Szövetségének kolozsvári szervezete husvét püszódnapján meglátogatta a kiskoru bűnözőket, a Budai Nagy Antal-utcai gyermekkorházat és a Rákóczi-úti gyermekmenhelyet. A MNSz, az Antifasiszta Nők Szövetségének és a Zsidó Nők Szövetségének kiküldöttét Rapán asszony, a Demokrata Nők Szövetségének elnöknője vezette.

A küldöttség tagjai több mint százhatvan csomagot osztottak ki azok között a gyermekek között, akiket a tavasz legszébb ünnepén nem vessz körül az otthon melegé, a szülői szeretet. Ezek közül a leggyománys és vidám piros tojást a legtöbben nem ismerik, vagy ha ismerik is, csak mint régi emléket él bennük.

A csomagokat kiosztották és egy pillanat alatt beszökött a gondtalan, csengő gyermek kacagás a gyermekmenhelyre, a kórházi ügycsokák mellé és a kiskoru bűnözők fegyházának hideg falai közé. Ahogy bontogatták a csomagokat, lázasan csillogó szemükben ott fényített a legnagyobb csoda: az emberi szeretet csodája. Annnyi minden jó került elő a csomagokból. Sütemény, kalács, alma és szinesre festett tojás simult a kis kezekbe és a kis égerfogcsokák boldogságukban hol az egyik, hol a másik ajándékba haraptak bele.

Mikor a küldöttség indulni készült, az egyik felügyelő odaszólt a gyermekekhez:

— Mit kell mondani?

A tele szájacskák mormogásán túl egy üde hang hallatszott:

— Hozzatok máskor is!

J. I.

Segítsétek a háboru gyermekáldozatait!

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG VI. kerületi csoportja ma, vasárnap délután fél 7 órai kezdettel nagygyűlést tart a Móccok-utcai református iskolában.

A MAGANTISZTVISELŐK ÉS KERESKEDELMELMI ALKALMAZOTTAK SZAKSZERVEZETE felhívja az összes kereskedelmi szakmában dolgozó tanulókat, hogy április 29-én, hétfőn délután 6 órakor a szak-szervezet helyiségében tartandó ifju-gyűlésen pontosan jelenjenek meg.

A MNSZ NAGYGYŰLÉSE TORDAN. A Magyar Népi Szövetség tordai városi szervezete ma, vasárnap délután 3 órakor az ARQ-mozsi helyiségében nagygyűlést tart. A nagygyűlésen az országos központ részéről Szepesi Sándor végrehajtóbizottsági tag vesz részt.

(*) MEGJELENT Nagy Miklós; Baromfi-tenyésztés és kisgazdaságban. Kapható a Józsa Béla-Athenaeum könyvesboltjában, Szabadság-tér 12.

(*) MEGÉRKEZETT a legújabb Párisi Divat, Divattudósítás. Kapható a Józsa Béla-Athenaeum könyvesboltjában, Szabadság-tér 12.

(*) ORVOSI HIR. Dr. Rössmann orvos. Röntgen, quarz, diathermia. Rendel 9-1-ig, délután 3-5-ig. Désen (a törvényszékkel szemben), Cuza Voda-utca 7. Telefon 236.

(*) KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Hájas köszönetet mondok mindazoknak, kik felejtelen édesanyjaim reménytelen részvevők és részvétükkel fájdalommat enyhíteni igyekeztek. Dénes Olga.

(*) MEGHÍVÓ. A Kolozsvári Iparos Egyesülés Szabadság-tér 24. szám alatti székházának nagytermében 1946 május 12-én, hajléktalansági ügyek miatt május 19-én délelőtt 10 órakor ajándékmódosító rendkívüli közgyűlést, utána délelőtt 11 órai kezdettel 86-ik rendes évi közgyűlést tartja meg, melyekre az egyesület tagjai meghívom. A közgyűlés tárgysorozata, továbbá a zárszámadások egyelőre részvevők központi iródájában megtekinthetők. Lengyel Ernő.

(*) A „RAPID” autóbustulajdonosok szindikátusának vezetősége a tisztelt közönség tudomására hozza, hogy a „Rapid” által kibocsátott különböző értékű bonokat 1946 május 15-től kivonják a forgalomból, ugyan május 15-től kezdettel a bonok nem lehet használni, elvesztvén értéküket. Forgalmában maradnak az ujonnan kibocsátott barna bonok.

SZOLGÁLTATÁS KOLÓZSVÁRI GYÓGY-SZERTÁRAK. Április 28-tól május 3-ig bezárólag: Dr. Hüntz, Oranypál, Remény, Diana. Árcsoklap. Egész éjjel szolgálatban április 30-ig bezárólag: Oranypál, Diana és Árcsok-lap, gyógyszerárak.

Jó munkát román irótlársainknak!

A Román Irók Szövetsége vasárnap tartja évi közgyűlését. Ebből az alkalmából a szokott udvariasságon túl, szeretettel és testvéri érzéssel üdvözlök Erdély magyar írói bukaresti barátait.

Nem kétséges, hogy a román demokrácia jelenleg rendkívüli erőfeszítéseket tesz a reakcióval való mérkőzésében. Ebben a küzdelemben nem lényegtelen a román írók és épp a Román Irók Szövetsége vezető egyéniségeinek szerepe. Napi színelen gondjaink közepette sojtónk elmulasztotta a Maniu-féle reakció támadásainak ismertetését Sadoveanu Mihály és más vezető román demokrata szellemi emberek ellen, akik a román nép demokratizálásából nem csekély szerepet vállaltak. De nem beszélünk még a háboru alatti román ellenállási mozgalomról sem, holott a fiatal román írónemzedék leaktíválabbjai vettek benne részt, Beniu Mikály, Roll Stefan, Ierunca Virgil, Jebelcanu Eugen, Calinescu Gheorghe, Barbu Zevedei. Közönségünk nem ismeri a hőrtönökben felszabadult költőket, Bujor Gheorghet és a doftanai fegyház énekesét, Rudencot. Ismeretlenek itt a Román Irók Szövetségének határozott és férfias lépései a román szellemi élet megtisztítására minden szeméttől, árulástól és gyalázattól, amivel az áruló Cotrus Aronok, a hitlerbéremszűz Mirceak és a többi fasiszta bértollnok szennyezte be a vasgárdisták és az Antonescu-diktatura idején a demokrata hagyományokban gazdag román nép történelmét. De a román irodalom azzal is dicsekedhetik, hogy a franciaországi ellenállási küzdelemben Aragon Malraux és Vercors oldalán ott állt a közelmúltban elhunyt tüneményes költő, Voronca Ilarie.

E nevek és a hozzájuk fűződő tettek az ugyancsak megtisztult magyar irodalmi élet demokratikus képviselőiben minden fennálló és megoldásra váró kérdés ellenére is megzillárdítják a hitet, hogy a dunai térségben azonos szándékokkal, egyazon hittel a haladásban megteremthetjük az itt is, ott is érvényre jutott népi demokratikus politika akarát: békességben együtt élni.

Az elmúlt esztendőben sorozatosan volt alkalmuk találkozni román és magyar íróknak. E találkozás mindenkor egy lépéssel előbbre vitték a két nép kölcsönös megismerését. És azok a reakciós sugdosók, akik a népeink közeldéséért küzdő magyar írókat azat becsümlélték, hogy „szaromuk egyoldalu”, bizonyosan nem tudnak róla, milyen sávár az érdeklődés épp a Román Irók Szövetségének felelős tényezőiben, de a szélesebb román olvasórétegekben is a magyar irodalom megnyilvánulásai iránt.

A legnagyobb bukaresti irodalmi folyóiratokban sorozatosan jelentek meg a magyar népnek hírt és becsületet szerző legjobb versek, s míg a reakciós, vagy pillanatnyilag demokrata mezbe bujt usztók éjjel-nappal a „horthyismus” és a magyar reakció bűneit vágják az egész népünk fejéhez anélkül, hogy a saját portájukon észrevennék a szemetet, addig a román irodalomban tisztaságot teremtő legjobbak a magyar demokrata szellem híreit Ady, Petőfi, JózsefAttila tolmácsolásával növelték a román nemzet szemében.

Es nem hallgathatjuk el, hogy a legutóbbi időben épp a Román Irók Szövetsége szorgalmazza az erdélyi magyar demokrata írókhoz való szoros baráti együttműködést. Bizalmunk tehát kölcsönös és hitünk, szándékunk közös: jobb, tisztább világot akarunk építeni, román és magyar írók egyaránt, nemzeti gyűlölködés nélküli boldog, közös életet népeink számára.

A Román Irók Szövetségének közgyűlésén az új demokratikus román szellem hit majd kifejezésre. Irókként, magyarokként és demokratákként jelenvalóknak érezzük magunkat a román demokrata írók találkozásán és abban a reményben kívánunk jó munkát írótestvéreinknek, hogy sem a román, sem a magyar szellemi emberek harca nem volt hiábavaló a fasiszmus és a reakció ellen s hogy mi, írók, a jövőben még jelentősebb tényezők leszünk a megbékélés és a testvériesülés arcvonalaiban.

MÉLIUSZ JÓZSEF

Arcbőrének

DRESS

Nappali krém
Éjszakai krém
Tulzsiros krém

„CORVIN”

Vendéglátók Beszerzési Szövetsége április 30-án délután 4 órakor az Ipartestület Karolina-tér 9 szám alatti székházában összejövetelt tart, melyre az összes tagokat meghívja.

A ZSIDÓ NÉPKÖZÖSSÉG MAJUS ELSEJÉI FELHÍVÁSA. A hitlerista-fasiszta rab-szolgálat alól felszabadult zsidóság 1946. évi május elsejét a képezteréves üdözéstől való megmenekülés örömteljes hangulatában és a világ dolgozóival együtt folytatandó harc és munka jegyében ünnepli meg, a fajgyűlölet maradványainak kiltására és az új igazságos világrend felépítésére. Fejlesztik a Zsidó Népközösség tagjait, hogy jelenjenek meg május elsején reggel háromnegyed nyolc órakor a Népközösség székháza előtt az ünnepélyes kivonulásra. Az ifjusági szervezetek és a többi Népközösséghez tartozó alakulatok vezetői felelősek tagjaik pontos megjelenéséért.

A ROMÁNIAI MAGYAR IRÓK SZÖVETSÉGÉNEK ÜDVÖZLETE. A Román Irók Szövetségének közgyűlése alkalmából a Romániai Magyar Irók Szövetsége nevében Nagy István elnök és Méliusz József főtákar az alábbi táviratban üdvözölte a kongresszust: „A Romániai Magyar Irók Szövetsége üdvözli a Román Irók Szövetségének közgyűlését. A demokrácia szellemében eredményes munkát kívánunk a közgyűlésnek és biztosítjuk a Román Irók Szövetségét, hogy a Romániai Magyar Irók Szövetsége minden erejével küzd a demokrácia megvalósításáért, a szovinizmus ellen, valamint a két nép megbékéléséért.”

Éljen Május Elseje, a munka embercinek nemzetközi napja!
Éljen az együttélő népek testvérisége!
Éljen Sztalin generalisszimusz, a kis népek barátja és segítője!
Éljenek az Egyesült Nemzetek!
Le a béke ellen áskálódó reakcióval!

A kereskedőtársadalom felsorakozik a Magyar Népi Szövetség mellé

KOLOZSVAR. — Péntek délután Kolozsvár magyar kereskedőtársadalmának nagyjelentőségű értekezletet tartott a Magyar Népi Szövetség Farkas-utcai székházában. A gyűlést a MNSz kereskedő csoportja részéről Balogh József borkereskedő nyitotta meg, majd Székely János vármegyei titkár ismertette a MNSz munkáját. A felszólaló kereskedők több mint ezerkét száz kolozsvári magyar kereskedő nevében leszegezték, hogy a külön utak helyett a jövőben a magyar kereskedőtársadalom teljes egészében felsorakozik a MNSz támogatására. A gyűlés végén a kereskedők megfogadták, hogy

május elsején a földműves és értelmiségi tömegek oldalán résztvesznek a munkás-ság nagy ünnepén.

Ugyanezen idő alatt a Farkas-utcai székház egy másik termében a MNSz elsőkerületi tagjai gyűléseztek. Csorján Márton dr. kerületi vezető megnyitóját után Bertalan István, Horváth Antalné, Fel-szeghy Ödön dr. egyetemi előadó, Péter György vasuti munkás, Csöregi Mihály igazgató-tanító, Péter Rozália tanító, Löffy Béla tanító, Székely Lipótné, Péter Lajos kisiparos és mások szóltak fel a hozzászólások során építő jellegű kritika és értékes javaslatok hangzottak el.

Premier **Corso-Mozgó (volt Edison)** Premier

Bemutatja az argentin filmalkotás remekét: **Elitelt asszony**

Megható társadalmi dráma egy szép asszony életéből. Ezt a filmet mindenki meg kell nézze. A tökéletes hangadást az ujonnan beszerzett hangos leadó biztosítja. Előadás 3, 5, 7 és 9 órakor. Jegylovétel 11-21 óra között a pénztárnál. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

„AGUDAT ISRAEL” világszövetség helybeli csoportja

ezuton hívja meg az ortodox szellemű és érzésű hölgyeket az április 28-án, vasárnap délután 4 órakor az Eötvös-utca 12 szám alatti iskola nagytermében, Sarah Dr. Safran országos főrábi neje védnöksége alatt tartandó

„Agudat Israel” árvákat istápoló női szekciójának alakuló közgyűlésére.

Célunk és programunk:

A deportálásból visszatért és megmentett árváink vallásos nevelésben való nevelése és gondozása. Minden érdeklődőt szívesen lát a Vezetősér.

Pénzt akar?

Főlöszeges értéktárgyaiért legtöbbet fizetnek. Butor, szőnyeg, írógép vétele és eladása.

„UNICOM”

Kossuth Lajos-utca 20. Telef. 508.

Vesünk

literes, butellás, aszus, valamint likörös üvegeket, golyvást és négyszögletest

Fenyves Rt. Király-utca 18.

Értenitem tisztelt megrendelőmet, hogy újból vállalom mintc-lap után új berendezések készítését, ugyszintén javítást is olcsón és pontosan.

Lukács asztalos

Unió-utca 24.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVESZET

Benedek Marcell Puskin-előadása

KOLOZSVAR. — Benedek Marcell Puskinról, a legnagyobb orosz költőről emlékeztető tavalyi előadásának újfajdonú előadását az előadás stílusát és szellemét tekintve, felért egy akadémiai emlékezővel. Benedek Marcellnek sikerült másképp öltöztetnie a korszakot és fantasztikus élet és mélységesen orosz oevvre minden gazdagságát. Ugyanakkor, amikor az orosz élet mélységeiből és társadalmi adottságából táplálkozó költőt a korabeli honi viszonyok tükrében mutatta meg, a prózairodalom hozzávető számlaira is, s így sikerült teljes világgossággal megmutatnia igazi nagyságát.

Puskin alakjának és jelentőségének jellemzését az alábbiakban foglalta össze: — Szabadságra született, az ember méltóságát mélyesen érző lélek volt, aki egy szolgálóhoz törődött társadalmat a költő szavával igyekezett az önkényuralom és jobbágyrendszer járműből megszabadítani. Pályáját, életét félbeszakította az a tragikus küzdelem. De olyan lángelme volt, aki rövid életében, a cári uralkodó ezer akadály ellenére is, helyet tudott foglalni a világirodalom legnagyobbjai között. Olyan időben, amikor az orosz irodalom még csak utánozni tudta a Nyugatot és alig-alig ismerkedett meg saját életének gyökereivel, az orosz nép szellemével: Puskin mind a két tápláló elemet jelszót a magáévá tette mindazt, amit a Nyugat az orosz léleknek adhatott. Ugyanakkor megtalálta azt, amit az orosz lélek adhatott az orosz irónak: ősi bölcsességű szellemét, emberségesen érző szívét, egészséges nyelvi benyomást az irodalomba és mindent áthevített meglepetéssel művészetével. Tökéletes formának egyszerűségével utat tört nemcsak követelő, hanem utódainak, hanem annak a kései, boldogabb irónemzedéknek is, amely már akadálytalanul szólhat egy nagy nép egész közösségéhez s azon keresztül a világ minden népéhez.

Benedek Marcell előadását — noha az egyetemi ifjúság vakációzik — mégis népszerű közönség hallgatta végig. Az előadást az ARLUS rendezte a Dikéház kísértermében.

Kolozsvári színházi műsor:

„SZENTGYÖRGYI ISTVAN“ ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ: Vasárnap délután 4 órakor: Nem házasodom! Este 7 órakor: Nem házasodom! Hétfőn este 7 órakor: Hazajáró jelek. A Magyar Népi Szövetség és a szervezett munkásság részére megtartandó előadás. Kedden este 7 órakor: Az anya. Bemutatójáték 12.

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA: Capitol: Bihar után. Corso: Az elítélt asszony. Főszerepben Libertad Lemargue és Angel Mariana. Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor. Jegyfelvétel 9 óráig 21 óráig. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. Munkás: 2000 pengős férfi. Royal: Ha király lennék... Selejt: 2000 pengős férfi. Uránja: Egér a palotában.

SPORTÉLET

Vasárnapi sportműsor

KOLOZSVAR. — Érdekes labdarúgó műsora lesz ma Kolozsvárnak. A Dermata pályán délelőtt 11 órakor a Victoria Kuppa első csoportjának döntőjét játsszák le a Dermata és a Victoria csapatai. Vezeti: Czineczár Imre. Előzőleg a Dermata birkózók tartanak bemutatót.

A városi sporttelepen délután 5 órakor kerül lejátszásra a Vasas—Universitatea mérkőzés, Józsei László vezetésével. Előzőleg délután 3 órakor Vasas—Victoria ifjúsági lesz.

A városi kispályán a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra: Reggel 9 órakor: Fehérvár—Vasas B. Vezeti: Czineczár Imre. Kerekdombi MNSZ—Egeresi SC, vezeti Zsigmond. Délután 1 órakor: Textil—Dermata Haladók. Vezeti: Némethy, 3 órakor: Acélárugár—Unirea (Beszterce). Vezeti: Ince Imre.

Az Orion Zilahon játszik a Zilahi SC ellen Debács vezetésével. Ez a mérkőzés egyben sorsdöntő is a csoportjutásért. A CFR Szamosújvárra rándul át, ahol a Spárta ellen játszik, Gáll János vezetésével.

Elvesztettem a Bolyai- és Deák Ferenc-utcában a Szabadságlépig terjedő ruhák, pirospal himzett ruhadarabok. Kérem a becsületes megtalálót magas jutalom ellenében eljuttatni Szabadság-lér 30. „Illa“ kozmetikába.

Eltörlik a kisiparosság kötelező könyvvezetését

KOLOZSVAR. — Vasárnap délelőtt a kolozsvári Allami Magyar Színházban ünnepélyes megnyitót keretében megnyílik Erdély kisiparosságának kétnapos parlamentje. A konferenciára a szombati nap folyamán Erdély minden sarkából összegyűltek a kisiparos szakszervezetek kiküldöttei, valamint a Kisiparosok Országos Szövetségének bukaresti központi vezetői.

A szakszervezet Karolina-téri székházában munkatársunknak alkalma nyílt beszélni Barbu Radulescuval, a kisiparos szövetség központi elnökével, aki a feltejt kérdésekre elmondta, hogy a központi vezetőség, mint a minisztertanács mellett működő gazdasági főtanács tagja, már a kolozsvári ut előtt lépéseket tett a kisiparosság sérelmeinek orvoslására s ennek eredményeként sikerült elérni a kötelező könyvvezetés teljes eltörlesztését. Az intézkedések közelebbről rendelet formájában látnak napvilágot.

A továbbiakban Barbu Radulescu elmondta, hogy a régi helyzettel szemben a jövőben csupán a kalkulációs könyv vezetése marad fenn, de ezt is a szakszervezetekben irányítják. Ugyancsak a szakszervezetek dolga lesz ezek alapján ártáblázatokat készíteni s azokat eljuttatni az érdekelt kisiparosokhoz.

Felszabadult a kolozsvári református kollégium bentlakási épülete

A Magyar Népi Szövetség és a Munkásegységfront közbenjárására a katonakórház megkezdte a kiürítést

KOLOZSVAR. — A kolozsvári református kollégium igazgatóságától nyert értesülésünk szerint az intézet bentlakási épületében elhelyezett hadtest-kórház parancsnoksága 1973. szám alatt átíratott intézett az iskola igazgatójához, közölve, hogy megkezdte az épület kiürítését s a költözködést egy hónap alatt fejezi be.

Annakidején a Világosság már foglalkozott az ügygel s most örömmel vettük és közöljük ezt a tenygyi életünket megnyugtatóan érintő híradást, mert hiszen eddig az iskola bentlakó tanulóit részben az erre a célra berendezett rajzteremben, részben pedig a város különböző helyein bérelt helyiségekben tudta csak elhelyezni. Köztudomású tény az is, hogy az ősi kollégium az utóbbi időben nem tudta már befogadni és szállással ellátni a faluról jött tehetséges gyermekeket, s a háború okozta pusztításokat sem tudta mindezeidig rendbehozni.

A Magyar Népi Szövetség és a Munkásegységfront közbenjárására most ez a kérdés megoldódik, s bár a gyakorló gimnázium, elemi iskola és a gépipari iskola befogadása miatt még mindig nehézségekkel küzd az intézet, falusi gyermekeinknek alkalmuk nyílik megfelelőbb szállásra és rendszeresebb tanulásra.

Tiltakoznak a földművesek gróf Kornis Károly kisajátított földjeinek visszaadása ellen

KOLOZSVAR. — A Dés melletti Szentbenedek szamosmegyei községben gróf Kornis Károly földbirtokost, akinek birtokát az első világháború után kisajátították, a szamosmegyei földreform bizottság ebben az évben visszahelyezte birtokai egy részének tulajdonjogába.

A grófnak Szamos és Bihar megyében többszáz hold földje volt és az 1929. évi december 31-én kejt 528. számú kolozsvári ítéletből 120 holdat hagyott meg birtokában. A Bihar megyében lévő Felső-tótfalu és Hagymádialva községekben 100 holdat, a Szamos megyében lévő Szentbenedek községben 20 holdat, míg a többi földet kisajátították.

Gróf Kornis Károly 1940. előtt eladta bihari birtokait, majd a bécsi döntés után erőszakos módon visszavette a földeket a hadiözvegyektől, a hadiárvtól és a hadirokkantaktól és teljesen visszaállította az 1918. év előtti birtokállományát.

Az 1944—45. években a község földmű-

vesei részére teljes egészében kisajátították gróf Kornis Károly szentbenedeki birtokát. A gróf azonban közbenjárta és eddig még ki nem derített módon a vármegyei földosztó bizottság elismerte a gróf tulajdonjogát nem is 21 hold földre, tehát annyira, amennyi az 1940. év előtt birtokában volt, hanem 33 holdra és így tulajdonképpen 12 holdat még „ajándékba” kapott azokból a földekből, amelyek a földművesek tulajdonai voltak. A helybeli földművesek tiltakozásukat fejezték ki az intézkedés ellen.

Figyelem! Kolozson a fürdő közelében eladó penzióknak, szállodának alkalmas emeletes ház 7800 m²-méteres területtel 150.000.000 lejért.
„PROMPTUS” ingatlanforgalmi iroda Dózsa György-utca 29. I. emelet.

Nem vitázunk

A „Patria”, Manlu pártjának kolozsvári szécsőve április 29-iki számában „Erélyes kérdések” címmel az áábbi rövid cikk jelen meg:

„A Magyar Népi Szövetség erélyes ingezkedéseket kér Kojozs megye főispánjától a közbiztonság helyreállítása érdekében stb.

Aki a MNSZ összes nyilatkozatait és ténykedéseit figyezte, megállapíthatja, hogy az, amit tesz, teje van „erélyel”.

Ezzel is négy pontot fogalmaznak meg, amelyben kérik, kivánják, követelik bizonyos, nekik igazságtalannak tetsző állapotok helyrehozását és intézkedést mindazok ellen, kiknek van bátorságuk az ő kegyük ellenére cselekedni.

Nem vitatjuk a MNSZ által megfogalmazott „erélyes” követelések igazságos, vagy igazságtalan voltát, de minthogy demokratikus országban vagyunk, megengedjük magunknak, hogy mi — románok — is kifejezzünk bizonyos kívánásokat, melyeket a MNSZ sérelmeivel párhuzamosan megoldani lehetne.

Megfogalmazunk mi is négy „erélyes” követelést:

1. Kérjük, hogy állapítsák meg azonnal az Erdélyben tartózkodó magyar állampolgárok listáját, ezeket azonnal függeszték fel összes állaluk elfoglalt hivatalokból, s mindnyájukat azonnal tegyék át a határon, mert nem értjük, milyen törvény alapján vannak Romániában.
2. Kérjük, hogy azonnal állítsák bíróság elé mindazokat, akiket a „nemzetvédelmi keresszt”-tel tüntettek ki, minthogy ez a kiténtetés egyet jelentett a román állam biztonságának felforgató ajáknázásával.
3. Kérjük, hogy Kojozsváron legálabb egy román alpogarmestert nevezzenek ki.
4. Kérjük a vármegyeházán, a városházán, a rendőrségen, a vívműveknél, a vízműveknél és a többi hasonló üzemeknél alkalmazásban lévő magyar tisztviselőket osztkentését olyan mértékben, amilyen a magyarok számaránya Romániában.

A MNSZ ezutáni követeléseivel arányban mi is megengedjük magunknak, hogy majd újabb kérdéseket fogalmazzunk meg”. Eddig a cikk.

Felcsúlesnek tartjuk a vitakozást a „Patria” által megfogalmazott és négy pontban felsorolt erélyes követelések felett, bár azok szerves részei annak a több évtizedes mérgező folyamatnak, mellyel a román és magyar fasizmusok szították az uralkodó kikiélesnek kiszolgáltatott magyar és román tömegek közötti gyűlöletet. Ma nyilvánvalóan az az cél, hogy az országnak folyamatban lévő demokratikus átépítését nehezítsék, sőt megakadályozzák és az azt szolgáló becsületes törekvéseket lejárathassák.

Nem szálunk meddő szóharcba az immár nyílt és átlátszó reakcióval. Nem áll módunkban felvilágosítani a román népet arról, hogy ez a lélekmérgezés nem szolgálja a román tömegek érdekeit és jobb életét. Nem egyéb ez, mint a hatalmat és rideg anyagi érdekeit veszedelmeben érző mujtbell kívánságok valkmerő és utolsó kísérlete elvesztett hatalmuknak és veszendő vagyonuknak visszaszerzésére — az elváltottak segítségével — a nép rovására. Ezt a feladatot nem végezhettük mi, akik magyar nyelven magyar népiúkhöz szólhatunk csupán, hanem elváltottunk az igazán demokratikus román sajtó. Ha mégis írunk róla, azért tesszük, hogy lejelezzünk minden olyan szándékot, amely magyar részről a Manlu-féle reakciós klikkkel hajlandó lenne még kacérkodni.

Természetesen nem védjük a „nemzetvédelmi keresszt”-et. Ehhez csak annyit írunk, hogy mindkét részről mindenki teletért bünhődjön és nem azért, mert liyan, vagy olyan kiténtést, vagy állást kapott az elmujt fasizma rendszer alatt.

A magyar állampolgárokat illetőleg pedig mitlenkhez ragaszkodunk, akik közösségi szempontból szükségünk van és akik demokratikus szempontból nem cshoztak kifogás alá.

A demokratikus berendezkedés egyik elemi szükséglete, hogy nemzetiségi vitákon a lakosság nemzetiségi megoszlásának aránya szorúg érvényesüljön az állami hivatalokban és a közigazgatásban. De természetesen nem az országos, hanem a helyi számarány szerint. Mi nem kívánunk Ploeszben, vagy Iasiiban, sőt Bukaresztben sem (bár ott igen sok magyar él) magyar polgármestert, bírót, vagy rendőrt, de igent a szibmagyar Székelyföldön és a végveselőségu Kojozs vármegyében. Amint ezt annakidején a gyulafehérvári határozatuk is igen helyesen megállapították, de amit a Nemzeti Parasztpárt áldemokratia kormánnyal soha meg nem valósítottak.

Teljesen nem vitázunk. De a magunkk nyitgyones utján tovább dolgozunk és harcunk azért a demokratizációért, melynek alappillére a nemzeteli jogegyenlőség. S tudjuk, hogy ebben a munkánkban és harcunkban megállunk és várunk van minden becsületes, országát és népet őszintén szerető román testvérünk. KOS KAROLY

Az U-Vasas

vasárnapi mérkőzésére vegye meg jegyét az „ORGÁN” színház és filmiroda fiókjában, a „TITÁN” sorsjegyiroda helyiségében, Szabadság-lér 32. szám. — Telefon: 303.

Ugyanott mozi- és koncertjegyek

Május 2-től a

Neisz-étterem Zsidó menzán

Március 6-utca 34 szám.

Kolozsvár kedvencei. Harry és zenekara muzsikál. A belváros legszebb kertje előkészületben. A kert megnyitását idejében közöljük kedves vendégeinkkel.

CAPITOL mozgó

Bernard Shaw remekműve filmen.

PYGMALION

Főszerepben: LESLIE HOWARD és WENDY HILLER

Az előadások pontosan 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Ma, vasárnap utoljára: VIHAR UTÁN, Fényes Aliz-zal

